

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 21ης Δεκεμβρίου 2016*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κρατικές ενισχύσεις — Αερολιμενικά τέλη — Άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ — Άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ — Απόφαση περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας εξετάσεως — Παραδεκτό της προσφυγής ακυρώσεως — Πρόσωπο το οποίο αφορά ατομικά η επίμαχη πράξη — Έννομο συμφέρον — Άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ — Προϋπόθεση του επιλεκτικού χαρακτήρα»

Στην υπόθεση C-524/14 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2014,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Maxian Rusche, R. Sauer και V. Di Bucci, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

ο **Hansestadt Lübeck**, που υποκαταστάθηκε στα δικαιώματα της Flughafen Lübeck GmbH, εκπροσωπούμενος από τους M. Núñez Müller και I. Ruck, Rechtsanwälte,

προσφεύγων πρωτοδίκως,

υποστηριζόμενος από

την **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την K. Petersen,

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από τον M. A. Sampol Pucurull,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano, αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász και A. Prechal, προέδρους τμήματος, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Jarašiūnas (εισηγητή), F. Biltgen, K. Jürimäe και K. Λυκούργο, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: M. Aleksejev, υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 31ης Μαΐου 2016,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναίρεσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 9ης Σεπτεμβρίου 2014, Hansestadt Lübeck κατά Επιτροπής (T-461/12, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2014:758), με την οποία αυτό, αφενός, ακύρωσε την απόφαση C(2012) 1012 τελικό της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2012, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις SA.27585 και SA.31149 (2012/C) (πρώην NN/2012, πρώην CP 31/2009 και CP 162/2010) – Γερμανία (στο εξής: επίδικη απόφαση), καθόσον η απόφαση αυτή αφορά τον εκδοθέντα το 2006 κανονισμό περί των τελών του αερολιμένα του Lübeck (Γερμανία) (στο εξής: κανονισμός του 2006), και, αφετέρου, απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά.

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Αρμόδια για την εκμετάλλευση του αερολιμένα του Lübeck (Λυβέκης) ήταν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 η εταιρία Flughafen Lübeck GmbH (στο εξής: FL). Η FL ανήκε, μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2005, κατά 100 % στον προσφεύγοντα πρωτοδίκως Hansestadt Lübeck (Δήμο του Lübeck). Από την 1η Δεκεμβρίου 2005 μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2009, η FL ανήκε κατά 90 % στην ιδιωτική νεοζηλανδική επιχείρηση Infratil και κατά 10 % στον Δήμο του Lübeck. Από τον Νοέμβριο του 2009 η FL ανήκε εκ νέου κατά 100 % στον Δήμο του Lübeck. Την 1η Ιανουαρίου 2013, ο αερολιμένας του Lübeck επωλήθη στην εταιρία Yasmina Flughafenmanagement GmbH. Η FL απορροφήθηκε από τον Δήμο του Lübeck και διεγράφη από το εμπορικό μητρώο στις 2 Ιανουαρίου 2013.
- 3 Κατά το άρθρο 43α, παράγραφος 1, της Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (κανονιστικής αποφάσεως περί εναέριας κυκλοφορίας, της 19ης Ιουνίου 1964 (BGBl. I, σ. 370), όπως ίσχυε το 2006, (στο εξής: LuftVZO), η FL εξέδωσε τον κανονισμό του 2006, που εγκρίθηκε από την αρμόδια υπηρεσία εναέριας κυκλοφορίας του Land [ομόσπονδου κράτους] του Schleswig-Holstein. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται από τις 15 Ιουνίου 2006 στο σύνολο των αεροπορικών εταιριών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck, εκτός αν υπάρχει συμφωνία μεταξύ του διαχειριστή του αερολιμένα και αεροπορικής εταιρίας.
- 4 Το 2007 η Επιτροπή έλαβε απόφαση περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας εξετάσεως όσον αφορά σύμβαση συναφθείσα μεταξύ της FL και της αεροπορικής εταιρίας Ryanair, σύμβαση η οποία καθόριζε για την ως άνω εταιρία αερολιμενικά τέλη χαμηλότερα από τα προβλεπόμενα από τον τότε ισχύοντα για τον αερολιμένα του Lübeck κανονισμό περί τελών του 1998.
- 5 Εκτιμώντας ιδίως ότι ο κανονισμός του 2006 μπορούσε να περιλαμβάνει αυτός καθαυτός κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, με την επίδικη απόφαση, κίνησε την επίσημη διαδικασία εξετάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ όσον αφορά διάφορα μέτρα σχετικά με τον αερολιμένα του Lübeck, μεταξύ των οποίων και ο κανονισμός αυτός.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Οκτωβρίου 2012 η FL άσκησε προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της επίδικης απόφασης, καθόσον με αυτήν, αφενός, κινείται επίσημη διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά τον κανονισμό του 2006 και, αφετέρου, υποχρεώνεται η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να συμμορφωθεί στη διαταγή να παράσχει πληροφορίες όσον αφορά τον κανονισμό αυτό.
- 7 Με το υπόμνημα απαντήσεως, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 20 Φεβρουαρίου 2013, ο Δήμος του Lübeck δήλωσε ότι υπεισήλθε στα δικαιώματα της FL προκειμένου να συνεχίσει τη δίκη επί της προσφυγής που κινήθηκε από εκείνην.
- 8 Προς στήριξη του πρώτου αιτήματός του, ο Δήμος του Lübeck προέβαλε πέντε λόγους, αντλούμενους, ο πρώτος, από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, ο δεύτερος, από παράβαση της υποχρεώσεως επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως, ο τρίτος, από παράβαση του άρθρου 108, παράγραφοι 2 και 3, ΣΛΕΕ, καθώς και των άρθρων 4, 6 και 13, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [108 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1), ο τέταρτος, από παράβαση του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και, ο πέμπτος, από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.
- 9 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το πρώτο αίτημα ήταν παραδεκτό, εκτιμώντας ότι, αφενός, η επίδικη απόφαση αφορούσε άμεσα και ατομικά την FL, οπότε αυτή είχε ενεργητική νομιμοποίηση κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής, και, αφετέρου, ότι η FL εξακολουθούσε να έχει έννομο συμφέρον μετά την πώληση του αερολιμένα του Lübeck. Επί της ουσίας, δέχθηκε τον τέταρτο λόγο κρίνοντας ότι η ως άνω απόφαση έπασχε από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον η Επιτροπή είχε δεχθεί με αυτήν ότι τα πλεονεκτήματα που παρείχε ο κανονισμός του 2006 είχαν επιλεκτικό χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, ακύρωσε την εν λόγω απόφαση καθόσον αυτή κινεί την επίσημη διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά τον κανονισμό αυτόν.

Τα αιτήματα των διαδίκων και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 10 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
  - να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
  - να κρίνει απαράδεκτη την πρωτοδίκως ασκηθείσα προσφυγή ή, επικουρικώς, να κρίνει την ως άνω προσφυγή ως άνευ αντικειμένου·
  - επίσης επικουρικώς, να κρίνει αβάσιμο το σκέλος του τετάρτου λόγου της προσφυγής με το οποίο ο Δήμος του Lübeck προσάπτει στην Επιτροπή παράβαση του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ όσον αφορά το κριτήριο του επιλεκτικού χαρακτήρα και να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τα λοιπά σκέλη του λόγου αυτού, καθώς και όσον αφορά τον πρώτο, τον δεύτερο, τον τρίτο και τον πέμπτο λόγο της προσφυγής, και
  - να καταδικάσει τον Δήμο του Lübeck στα δικαστικά έξοδα της πρωτοβάθμιας και της αναιρετικής διαδικασίας ή, επικουρικώς, σε περίπτωση αναπομπής στο Γενικό Δικαστήριο, να επιφυλαχθεί επί των δικαστικών εξόδων της πρωτοβάθμιας και της αναιρετικής διαδικασίας.
- 11 Ο Δήμος του Lübeck ζητεί από το Δικαστήριο:
  - να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της, να δεχθεί τα αιτήματα που ο ίδιος υπέβαλε πρωτοδίκως στο σύνολό τους, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

- 12 Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 26ης Μαρτίου και της 14ης Απριλίου 2015, επετράπη στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στο Βασίλειο της Ισπανίας να παρέμβουν υπέρ του Δήμου του Lübeck.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, που στηρίζεται στο ότι η επίδικη απόφαση δεν αφορούσε ατομικά την FL

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 13 Με τον πρώτο λόγο η Επιτροπή προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε ότι η επίδικη απόφαση αφορούσε ατομικά την FL, ενώ, κατ' αυτήν, τα αερολιμενικά τέλη καθορίζονται από την εποπτεύουσα αρχή του Land και όχι από τον εκμεταλλευόμενο τον αερολιμένα. Κρίνοντας, στις σκέψεις 29 έως 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, με την έκδοση του κανονισμού του 2006, η FL είχε ασκήσει αρμοδιότητες που παρέχονται σε αυτήν και μόνον, το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε τον εφαρμοστέο εν προκειμένω κανόνα του εθνικού δικαίου, κατά τον οποίο κάθε κανονισμός περί αερολιμενικών τελών πρέπει να εγκρίνεται από την εποπτεύουσα αρχή του Land, η οποία δεσμεύεται από την ομοσπονδιακή νομοθεσία περί αερολιμενικών τελών. Απλώς και μόνον το γεγονός ότι η υπεύθυνη για τη διαχείριση του αερολιμένα δημόσια επιχείρηση είναι επιφορτισμένη να προτείνει τον κανονισμό αυτόν δεν σημαίνει ότι η ίδια, και όχι το κράτος, διαθέτει την εξουσία να αποφασίζει περί της διαχείρισεως και της πολιτικής που θα ακολουθηθεί μέσω του εν λόγω κανονισμού. Συναφώς, κατά την Επιτροπή, η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου αντιφάσκει προς εκείνη που προκύπτει από την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1986, DEFI κατά Επιτροπής (282/85, EU:C:1986:316), με την οποία κρίθηκε μεταξύ άλλων ότι, δυνάμει της κρίσιμης γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως, η Γαλλική Κυβέρνηση είχε την εξουσία να καθορίζει τον τρόπο διαχειρίσεως και την πολιτική του εμπλεκόμενου οργανισμού και, επομένως, να ορίζει τα συμφέροντα τα οποία έπρεπε να υπερασπιστεί ο εν λόγω οργανισμός.
- 14 Ο Δήμος του Lübeck και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητούν την απόρριψη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 15 Όπως υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 26 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα πρόσωπα που δεν είναι αποδέκτες μιας αποφάσεως δεν μπορούν να επικαλεστούν το ότι η εν λόγω απόφαση τα αφορά ατομικά υπό την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ παρά μόνον αν η απόφαση αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τα εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1963, Plaumann κατά Επιτροπής, 25/62, EU:C:1963:17, 223· της 3ης Οκτωβρίου 2013, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-583/11 P, EU:C:2013:625, σκέψη 72, καθώς και της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Telefónica κατά Επιτροπής, C-274/12 P, EU:C:2013:852, σκέψη 46).
- 16 Εν προκειμένω, για να αποφανθεί ότι η επίδικη απόφαση αφορούσε ατομικά την FL, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίδικη απόφαση, καθόσον αφορά τον κανονισμό του 2006, επηρεάζει μια πράξη προερχόμενη εν μέρει από την FL και εμποδίζει την εταιρία αυτή να ασκήσει τις αρμοδιότητές της όπως επιθυμεί. Για να καταλήξει στην ως άνω εκτίμηση, σημείωσε, μεταξύ άλλων, στη σκέψη 29 της αποφάσεως αυτής, ότι το άρθρο 43α,

παράγραφος 1, της LuftVZO προέβλεπε, ασφαλώς, ότι η εποπτεύουσα αρχή του Land, εν προκειμένω η υπηρεσία εναέριας κυκλοφορίας του Land του Schleswig-Holstein, έπρεπε να εγκρίνει τον κανονισμό περί των τελών που ισχύουν σε έναν αερολιμένα, αλλά παράλληλα και ότι προέκυπτε από τη διάταξη αυτή ότι ο εν λόγω κανονισμός έπρεπε να προταθεί από τον εκμεταλλευόμενο τον ως άνω αερολιμένα και ότι η εποπτεύουσα αρχή δεν είχε δική της αρμοδιότητα να προσδιορίσει η ίδια τα σχετικά τέλη, καθόσον μπορούσε μόνο να δεχθεί ή να αρνηθεί τον προτεινόμενο κανονισμό.

- 17 Το Γενικό Δικαστήριο σημείωσε επίσης, στις σκέψεις 30 και 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι από την επίδικη απόφαση και από τον κανονισμό του 2006 προέκυπτε ότι η δυνατότητα εφαρμογής μειωμένων τελών, στο πλαίσιο εκπτώσεων προβλεπομένων από τον εν λόγω κανονισμό, εξαρτάτο από συμφωνία συναπτόμενη απευθείας μεταξύ του διαχειριστή του αερολιμένα του Lübeck και αεροπορικής εταιρίας, χωρίς παρέμβαση της εποπτεύουσας αρχής και ότι εξάλλου ακριβώς μέσω συμφωνιών συναφθεισών απευθείας μεταξύ της FL και της Ryanair προβλέπονταν ειδικά τέλη για την ως άνω αεροπορική εταιρία, κατά παρέκκλιση από εκείνα που προέβλεπε ο κανονισμός του 2006.
- 18 Εξ αυτού το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε, στη σκέψη 32 της αποφάσεώς του, ότι η FL, λόγω της ιδιότητας του εκμεταλλευόμενου τον αερολιμένα του Lübeck, είχε ίδια αρμοδιότητα στον τομέα του προσδιορισμού των αερολιμενικών τελών που ισχύουν για τον αερολιμένα αυτόν και ότι δεν ενεργούσε ως προέκταση του κράτους ασκώντας αρμοδιότητες που παρέχονται αποκλειστικά σε αυτό. Ειδικότερα, κατά το Γενικό Δικαστήριο, αρμόδια προς έκδοση του κανονισμού του 2006 ήταν η FL και όχι οι κρατικές αρχές, παρά την απαίτηση εγκρίσεως του εν λόγω κανονισμού από την εποπτεύουσα αρχή.
- 19 Όπως προκύπτει, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τον τρόπο αυτόν, λαμβανομένου υπόψη του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, ότι η FL είχε, πέραν της εξουσίας να προτείνει στην εποπτεύουσα αρχή τον κανονισμό περί καθορισμού των αερολιμενικών τελών που ισχύουν στον αερολιμένα του Lübeck, ίδια αρμοδιότητα προς έκδοση του κανονισμού αυτού.
- 20 Δεδομένου ότι η Επιτροπή αμφισβητεί την ως άνω παραδοχή με την επιχειρηματολογία της που εκτίθεται στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όσον αφορά την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ερμηνεία του εθνικού δικαίου, το Δικαστήριο, στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως, είναι αρμόδιο μόνο για να εξακριβώσει αν υπήρξε παραμόρφωση του δικαίου αυτού, η οποία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο πρόδηλο από τα στοιχεία της δικογραφίας (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 5ης Ιουλίου 2011, Edwin κατά ΓΕΕΑ, C-263/09 P, EU:C:2011:452, σκέψη 53, και της 3ης Απριλίου 2014, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-559/12 P, EU:C:2014:217, σκέψεις 79 και 80 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 21 Ωστόσο, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν υποστήριξε και, κατά μείζονα λόγο, δεν απέδειξε την ύπαρξη τέτοιας παραμορφώσεως του εθνικού δικαίου. Πράγματι, δεν υποστήριξε ούτε απέδειξε ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε διαπιστώσεις προδήλως αντίθετες προς το περιεχόμενο των διατάξεων του επίμαχου γερμανικού δικαίου ή ότι τους προσέδωσε περιεχόμενο που δεν έχει καταφανώς σχέση με τα λοιπά στοιχεία της δικογραφίας (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 3ης Απριλίου 2014, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-559/12 P, EU:C:2014:217, σκέψη 81).
- 22 Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, που στηρίζεται στο ότι ο Δήμος του Lübeck δεν είχε ενεστώς έννομο συμφέρον

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 23 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στη σκέψη 37 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, εκτιμώντας, αφενός, ότι η FL είχε έννομο συμφέρον, ακόμα και μετά την πώληση του αερολιμένα του Lübeck σε ιδιώτη επενδυτή, δεδομένου ότι η επίσημη διαδικασία εξετάσεως δεν είχε περατωθεί και ότι η επίδικη απόφαση, εξακολουθούσε, επομένως, να παράγει τα αποτελέσματά της και, αφετέρου, ότι, εν πάση περιπτώσει, η FL διατηρούσε έννομο συμφέρον για το προ της πωλήσεως χρονικό διάστημα.
- 24 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, έστω και αν δεν υφίστατο τελική απόφαση περί περατώσεως της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως, η επίδικη απόφαση είχε παύσει να παράγει το μοναδικό έννομο αποτέλεσμα της, ήτοι την υποχρέωση αναστολής του μέτρου ενισχύσεως κατά τη διάρκεια της έρευνας, διότι δεν υπήρξε αναστολή διαταχθείσα πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2012 και διότι ο κανονισμός του 2006, από 1ης Ιανουαρίου 2013, ημερομηνίας ιδιωτικοποίησης του αερολιμένα του Lübeck, δεν μπορούσε πλέον να λογίζεται ως υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεως, επειδή αυτό δεν χρηματοδοτούνταν πλέον με δημόσιους πόρους. Η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου είναι αντίθετη προς την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία το συμφέρον πρέπει να είναι ενεστώς και γεγεννημένο και εξακολουθεί να υφίσταται μόνον αν η προσφυγή μπορεί να προσπορίσει, με το αποτέλεσμα της, όφελος στον διάδικο που την άσκησε. Ο Δήμος του Lübeck, εξάλλου, δεν απέδειξε ότι είχε οποιοδήποτε συμφέρον να εμμείνει στην προσφυγή του μετά την ιδιωτικοποίηση του αερολιμένα.
- 25 Ο Δήμος του Lübeck και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητούν την απόρριψη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 26 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος πρέπει να υφίσταται, λαμβανομένου υπόψη του αντικείμενου της προσφυγής, κατά τον χρόνο ασκήσεώς της, άλλως η προσφυγή κρίνεται अपαράδεκτη. Το εν λόγω αντικείμενο της διαφοράς πρέπει να εξακολουθεί να υφίσταται, όπως και το έννομο συμφέρον, έως την έκδοση της δικαστικής απόφασης, διότι διαφορετικά η δίκη καταργείται, πράγμα που προϋποθέτει ότι η προσφυγή πρέπει να μπορεί να ωφελήσει, με το αποτέλεσμά της, τον διάδικο που την άσκησε (απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-239/12 P, EU:C:2013:331, σκέψη 61 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 27 Εν προκειμένω, προς απόρριψη του επιχειρήματος της Επιτροπής ότι η πώληση του αερολιμένα του Lübeck σε ιδιωτική εταιρία την 1η Ιανουαρίου 2013 σήμανε τη λήξη του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων, οπότε η υποχρέωση αναστολής του εν λόγω καθεστώτος δεν θίγει πλέον τον Δήμο του Lübeck και, επομένως, ο Δήμος αυτός δεν έχει ενεστώς έννομο συμφέρον να ζητεί την ακύρωση της επίδικης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, όπως εκτίθεται στη σκέψη 23 της παρούσας απόφασης, ότι, δεδομένου ότι η επίσημη διαδικασία εξετάσεως δεν είχε περατωθεί, η εν λόγω απόφαση εξακολουθούσε να παράγει τα αποτελέσματά της και ο Δήμος του Lübeck διατηρούσε έννομο συμφέρον τουλάχιστον για το προ της πωλήσεως του αερολιμένα χρονικό διάστημα.
- 28 Προηγουμένως, στη σκέψη 27 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, παραπέμποντας μεταξύ άλλων στην απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2013, Deutsche Post κατά Επιτροπής (C-77/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:695, σκέψεις 52 και 53), ότι μια απόφαση περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας εξετάσεως σχετικά με ισχύον μέτρο που χαρακτηρίζεται ως «νέα ενίσχυση» έχει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα, ειδικότερα ως προς την αναστολή του μέτρου αυτού.

Τόνισε ότι μια τέτοια απόφαση μεταβάλλει οπωσδήποτε το νομικό περιεχόμενο του υπό εξέταση μέτρου καθώς και τη νομική κατάσταση των δικαιούχων επιχειρήσεων, ιδίως όσον αφορά τη συνέχιση της εφαρμογής του εν λόγω μέτρου. Παρατήρησε επίσης ότι, μετά την έκδοση μιας τέτοιας αποφάσεως, υπάρχει τουλάχιστον σημαντική αμφιβολία ως προς τη νομιμότητα του ισχύοντος μέτρου η οποία πρέπει να οδηγήσει το κράτος να αναστείλει την εφαρμογή του και ότι κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να επικαλεστεί μια τέτοια απόφαση ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου που θα κληθεί να συναγάγει όλες τις συνέπειες που απορρέουν από την παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, τελευταία περίοδος, ΣΛΕΕ.

- 29 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει, με την απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2013, Deutsche Lufthansa (C-284/12, EU:C:2013:755, σκέψη 45), και με τη διάταξη της 4ης Απριλίου 2014, Flughafen Lübeck (C-27/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:240, σκέψη 27), ότι, όταν η Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, κινεί επίσημη διαδικασία εξετάσεως σχετικά με ισχύον μέτρο που δεν έχει κοινοποιηθεί, εθνικό δικαστήριο, επιλαμβανόμενο αιτήματος περί παύσεως της εκτελέσεως του μέτρου αυτού και ανακτήσεως των ήδη καταβληθέντων ποσών, οφείλει να διατάξει όλα τα αναγκαία μέτρα για να συναχθούν οι συνέπειες τυχόν παραβάσεως της υποχρέωσης αναστολής της εκτελέσεως του εν λόγω μέτρου. Προς τούτο, το εθνικό δικαστήριο δύναται να αποφασίσει να αναστείλει την εκτέλεση του επίμαχου μέτρου και να διατάξει την ανάκτηση των ήδη καταβληθέντων ποσών. Δύναται επίσης να αποφασίσει να διατάξει προσωρινά μέτρα προκειμένου να διαφυλαχθούν, αφενός, τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων μερών και, αφετέρου, η αποτελεσματικότητα της αποφάσεως της Επιτροπής περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας έρευνας.
- 30 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η υποχρέωση αναστολής εκτελέσεως του επίμαχου μέτρου δεν είναι το μόνο έννομο αποτέλεσμα μιας αποφάσεως περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως.
- 31 Εν προκειμένω, υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής, προκύπτει ότι, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο, μετά την ιδιωτικοποίηση του αερολιμένα του Lübeck ο Δήμος του Lübeck εξακολουθούσε τουλάχιστον να είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο να διατάξει ένα εθνικό δικαστήριο την αναζήτηση των τυχόν χορηγηθεισών ενισχύσεων ενόσω η FL είχε την κυριότητα του ως άνω αερολιμένα. Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, ελλείψει τελικής αποφάσεως της Επιτροπής περατώνοντας την επίσημη διαδικασία εξετάσεως, τα αποτελέσματα της επίδικης αποφάσεως εξακολουθούσαν να υφίστανται, οπότε ο Δήμος του Lübeck διατηρούσε έννομο συμφέρον να ζητήσει την ακύρωσή της.
- 32 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, που στηρίζεται σε εσφαλμένη εκτίμηση του επιλεκτικού χαρακτήρα του κανονισμού του 2006

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 33 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένως την προϋπόθεση περί του επιλεκτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, κρίνοντας, στις σκέψεις 53 έως 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, προς εκτίμηση του ενδεχομένου επιλεκτικού χαρακτήρα τελών που έχουν καθοριστεί από δημόσιο φορέα για τη χρήση ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας, επιβάλλεται, μεταξύ άλλων, να εξακριβώνεται αν τα τέλη αυτά εφαρμόζονται κατά τρόπο μη συνεπαγόμενο διακρίσεις στο σύνολο των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν ή ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν το συγκεκριμένο αγαθό ή τη συγκεκριμένη υπηρεσία και ότι το γεγονός εν προκειμένω ότι ο κανονισμός του 2006 εφαρμοζόταν μόνο στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούσαν τον αερολιμένα του Lübeck δεν ασκούσε επιρροή συναφώς.

- 34 Κατά την Επιτροπή, η ερμηνεία αυτή είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία ένα μέτρο δεν λογίζεται ως γενικό μέτρο φορολογικής ή οικονομικής πολιτικής και, επομένως, έχει επιλεκτικό χαρακτήρα αν εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ορισμένους τομείς της οικονομίας ή σε ορισμένες επιχειρήσεις στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου τομέα. Δεδομένου όμως ότι δεν εφαρμόζεται ποτέ σε όλους τους επιχειρηματίες, μέτρο που καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μια δημόσια επιχείρηση προτείνει τα δικά της αγαθά και τις υπηρεσίες της είναι πάντοτε μέτρο επιλεκτικού χαρακτήρα.
- 35 Ελάχιστη σημασία έχει το αν το μέτρο αυτό εφαρμόζεται κατά τρόπο μη συνεπαγόμενο διακρίσεις στο σύνολο των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν, ή ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν, αυτά τα αγαθά ή αυτές τις υπηρεσίες, δεδομένου ότι η ύπαρξη άνιση μεταχειρίσεως ή δυσμενούς διακρίσεως δεν ασκεί επιρροή επί του ζητήματος της υπάρξεως ενισχύσεως. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως στηρίχθηκε στο κριτήριο που είχε γίνει δεκτό στην απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2001, *Adria-Wien Pipeline* και *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, EU:C:2001:598), το οποίο έχει εφαρμογή μόνο στα φορολογικά μέτρα, και δεν έλαβε υπόψη το περιεχόμενο των αποφάσεων της 2ας Φεβρουαρίου 1988, *Kwekerij van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής* (67/85, 68/85 και 70/85, EU:C:1988:38), της 29ης Φεβρουαρίου 1996, *Βέλγιο κατά Επιτροπής* (C-56/93, EU:C:1996:64), της 20ής Νοεμβρίου 2003, *GEMO* (C-126/01, EU:C:2003:622), και της 15ης Νοεμβρίου 2011, *Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου* (C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732).
- 36 Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο επίσης δεν έλαβε υπόψη, στις σκέψεις 52 και 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία, αφενός, ο επιλεκτικός χαρακτήρας ενός μέτρου εκτιμάται κυρίως σε σχέση με τα αποτελέσματά του και, αφετέρου, επιλεκτικά είναι τα μέτρα από τα οποία επωφελείται ένας μόνον τομέας δραστηριοτήτων. Υπογραμμίζει ότι, ενώ ο αερολιμένας του Lübeck βρίσκεται σε άμεσο ανταγωνισμό με εκείνον του Αμβούργου (Γερμανία), το παρεχόμενο με τον κανονισμό του 2006 πλεονέκτημα ωφελεί μόνον τις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον πρώτο αερολιμένα, πράγμα το οποίο αρκεί, κατ' αυτήν, προς απόδειξη του επιλεκτικού χαρακτήρα του ως άνω κανονισμού. Η προσέγγιση που προέκρινε το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο να εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων τους κανονισμούς που καθορίζουν τα αερολιμενικά τέλη.
- 37 Επικουρικότερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν υποθεθεί ότι το κριτήριο που εφαρμόστηκε στην απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2001, *Adria-Wien Pipeline* και *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, EU:C:2001:598), είναι εφαρμοστέο προς διαπίστωση του επιλεκτικού χαρακτήρα κανονισμών που καθορίζουν τα τέλη ορισμένων δημοσίων οργανισμών, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε το κριτήριο αυτό εσφαλμένως. Προς προσδιορισμό του συνόλου των επιχειρήσεων που βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση, η σχετική εκτίμηση δεν πρέπει να εστιάζεται στο πεδίο εφαρμογής του επίμαχου μέτρου, αλλά να πραγματοποιείται λαμβανομένων υπόψη των επιχειρήσεων που έχουν κεφάλαια δαπανών ανάλογα προς εκείνα των επιχειρήσεων που ευνοούνται από το εν λόγω μέτρο. Επιπλέον, ο κανονισμός του 2006 είναι επιλεκτικού χαρακτήρα διότι δεν είναι σύμφωνος προς την αρχή, που θεσπίζεται στο άρθρο 43α, παράγραφος 1, της *LuftVZO*, η οποία ισχύει για όλους τους γερμανικούς αερολιμένες και, επομένως, σε όλες τις αεροπορικές εταιρίες που εξυπηρετούν τον εν λόγω αερολιμένα, κατά την οποία τα αερολιμενικά τέλη πρέπει να καλύπτουν το κόστος λειτουργίας του αερολιμένα. Λαμβάνοντας υπόψη ως καθοριστικό στοιχείο το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού και όχι τον σκοπό τον οποίο επιδιώκει η διάταξη αυτή, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.
- 38 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο επίσης υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο παραλείποντας να εξετάσει αν οι προβλεπόμενες με τον κανονισμό του 2006 εκπτώσεις είναι επιλεκτικού χαρακτήρα επειδή από αυτές ωφελούνται μόνον οι αεροπορικές εταιρίες που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

- 39 Ο Δήμος του Lübeck, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο της Ισπανίας ζητούν την απόρριψη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 40 Όπως υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 43 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως μέτρου «κρατικής ενισχύσεως» απαιτεί, κατά πάγια νομολογία, να πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις. Πρώτον, πρέπει να πρόκειται για κρατική παρέμβαση ή παρέμβαση μέσω κρατικών πόρων. Δεύτερον, η παρέμβαση αυτή πρέπει να μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Τρίτον, πρέπει να χορηγεί ένα επιλεκτικό πλεονέκτημα υπέρ του δικαιούχου. Τέταρτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (βλ., ιδίως, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, BVVG, C-39/14, EU:C:2015:470, σκέψη 24).
- 41 Όσον αφορά την προϋπόθεση του επιλεκτικού χαρακτήρα του πλεονεκτήματος, που αποτελεί συστατικό στοιχείο της έννοιας της «κρατικής ενισχύσεως» κατά το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, το οποίο απαγορεύει τις ενισχύσεις που συνιστούν ευνοϊκή μεταχείριση «ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής», από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 45 και 46 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, προκύπτει ότι η εκτίμηση της ως άνω προϋποθέσεως επιβάλλει να προσδιορίζεται κατά πόσον, στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος, ένα εθνικό μέτρο μπορεί να ευνοήσει «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής» έναντι άλλων οι οποίοι βρίσκονται, από πλευράς του επιδιωκόμενου με το εν λόγω καθεστώς σκοπού, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Η έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» δεν κατακαμβάνει τα κρατικά μέτρα που εισάγουν διαφοροποίηση μεταξύ επιχειρήσεων και τα οποία είναι συνεπώς εξ ορισμού επιλεκτικά, όταν η διαφοροποίηση προκύπτει από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος στο οποίο εντάσσονται τα μέτρα αυτά (βλ. αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2001, Adria-Wien Pipeline και Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, EU:C:2001:598, σκέψεις 41 και 42, της 22ας Δεκεμβρίου 2008, British Aggregates κατά Επιτροπής, C-487/06 P, EU:C:2008:757, σκέψεις 82 και 83, της 15ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732, σκέψεις 74 και 75, καθώς και της 14ης Ιανουαρίου 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, σκέψεις 54 και 55).
- 42 Για να δεχθεί τον λόγο που προέβαλε ο Δήμος του Lübeck και ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, καθόσον η Επιτροπή δέχθηκε, στην επίδικη απόφαση, ότι ο κανονισμός του 2006 είχε επιλεκτικό χαρακτήρα, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε καταρχάς, στη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι, στην εν λόγω απόφαση, η μόνη αιτιολογία η οποία στήριζε την ως άνω εκτίμηση ήταν ότι τα επίμαχα πλεονεκτήματα χορηγούνταν αποκλειστικά στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούσαν τον αερολιμένα του Lübeck.
- 43 Περαιτέρω, στη σκέψη 51 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι το γεγονός ότι ο κανονισμός του 2006 εφαρμόζεται μόνο στις εν λόγω εταιρίες ήταν ένα ουσιώδες στοιχείο του γερμανικού νομικού καθεστώτος περί αερολιμενικών τελών και της φύσεως του κανονισμού που καθορίζει τα τέλη αυτά και ότι, στο πλαίσιο αυτού του νομικού καθεστώτος, οι αεροπορικές εταιρίες που εξυπηρετούν τους άλλους γερμανικούς αερολιμένες υπάγονταν, στους αερολιμένες αυτούς, στους κανονισμούς περί τελών που έχουν εφαρμογή ειδικά σε αυτούς και, επομένως, δεν βρίσκονταν σε κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των εταιριών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck.
- 44 Εξάλλου, στη σκέψη 52 της εν λόγω απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, καίτοι προκύπτει από τη νομολογία ότι μια ενίσχυση μπορεί να είναι επιλεκτική ακόμα και αν αφορά έναν ολόκληρο οικονομικό τομέα, η νομολογία αυτή, που διαμορφώθηκε ιδίως στο πλαίσιο εθνικών μέτρων γενικής ισχύος, δεν ασκεί ευθέως επιρροή εν προκειμένω, δεδομένου ότι το επίμαχο μέτρο αφορά όχι τον αερολιμενικό τομέα στο σύνολό του, αλλά μόνον τις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck.

- 45 Τέλος, στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, κατ' ουσίαν, ότι ο επιλεκτικός χαρακτήρας μέτρου με το οποίο ένας δημόσιος φορέας καθορίζει τέλη για τη χρησιμοποίηση των αγαθών ή των υπηρεσιών του εκτιμάται σε συνάρτηση με το σύνολο των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν, ή μπορούν να χρησιμοποιήσουν, τα σχετικά αγαθά ή τις σχετικές υπηρεσίες και αφού εξεταστεί αν όλες ή μόνον ένα μέρος από τις ως άνω επιχειρήσεις ωφελούνται, ή μπορούν να ωφεληθούν, από τυχόν πλεονέκτημα.
- 46 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω παρατηρήσεων, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 54 και 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι μόνη η περίπτωση ότι ο κανονισμός του 2006 εφαρμόζεται αποκλειστικά στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck δεν ασκούσε επιρροή για να εκτιμηθεί ότι αυτός έχει επιλεκτικό χαρακτήρα και ότι, μη αμφισβητούμενου του ότι όλες οι αεροπορικές εταιρίες μπορούν να υπαχθούν στις τιμολογιακές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, «εσφαλμένως, λαμβανομένης υπόψη της αιτιολογίας που περιλαμβάνεται στην [επίδικη] απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι ο κανονισμός του 2006 έχει επιλεκτικό χαρακτήρα».
- 47 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ουδόλως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου ότι ένα μέτρο με το οποίο μια δημόσια επιχείρηση καθορίζει τους όρους χρησιμοποίησης των αγαθών ή των υπηρεσιών της έχει πάντοτε, και, επομένως, εκ φύσεως, επιλεκτικό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Οι αποφάσεις στις οποίες αναφέρεται η Επιτροπή, ειδικότερα εκείνες που μνημονεύονται στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, δεν κάνουν λόγο για μια τέτοια γενική αρχή.
- 48 Αντιθέτως, κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν κάνει διάκριση μεταξύ των αιτιών ή των σκοπών των κρατικών παρεμβάσεων, αλλά τις ορίζει σε συνάρτηση με τα αποτελέσματά τους, και, επομένως, ανεξαρτήτως των χρησιμοποιούμενων τεχνικών (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732, σκέψη 87 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 49 Επομένως, ενώ δεν μπορεί να αποκλειστεί ο επιλεκτικός χαρακτήρας μέτρου με το οποίο μια δημόσια επιχείρηση καθορίζει τους όρους χρησιμοποίησης των αγαθών ή των υπηρεσιών της, έστω και αν το μέτρο αυτό έχει γενική εφαρμογή στο σύνολο των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τα οικεία αγαθά ή τις οικείες υπηρεσίες, για να προσδιοριστεί αν όντως συμβαίνει κάτι τέτοιο πρέπει να λαμβάνεται ως βάση όχι η φύση του μέτρου, αλλά τα αποτελέσματά του και να εξετάζεται αν το πλεονέκτημα που λογίζεται ότι παρέχει το επίμαχο μέτρο ωφελεί στην πραγματικότητα ορισμένες μόνον επιχειρήσεις σε σχέση με άλλες, ενώ, από πλευράς του επιδιωκόμενου με το σχετικό καθεστώς σκοπού, το σύνολο των εν λόγω επιχειρήσεων βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση.
- 50 Επομένως, είναι αβάσιμη η κύρια επιχειρηματολογία της Επιτροπής, που εκτίθεται στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, κατά την οποία ένα μέτρο καθορίζον τους όρους υπό τους οποίους μια δημόσια επιχείρηση προτείνει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες της έχει πάντοτε επιλεκτικό χαρακτήρα.
- 51 Η εκτίμηση αυτή δεν κλονίζεται από το επιχείρημα της Επιτροπής, που παρατίθεται στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, κατά το οποίο, για να εξακριβωθεί η ύπαρξη ενισχύσεως, μικρή σημασία έχει το αν ένα τέτοιο μέτρο εφαρμόζεται κατά τρόπο μη συνεπαγόμενο δυσμενείς διακρίσεις στο σύνολο των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν, ή μπορούν να χρησιμοποιήσουν, αυτά τα αγαθά ή αυτές τις υπηρεσίες, όπως επίσης ούτε από το επιχείρημα ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως στηρίχθηκε στην νομολογία που αφορά τα φορολογικά μέτρα.
- 52 Πράγματι, αφενός, για να προσδιοριστεί αν ένα μέτρο, έστω και γενικώς εφαρμοζόμενο σε ένα σύνολο επιχειρηματιών, έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί, σε τελική ανάλυση, ορισμένες μόνον επιχειρήσεις, πρέπει να εξετάζεται, όπως τούτο προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 41 της

παρούσας αποφάσεως, αν κάποιες επιχειρήσεις ευνοούνται σε σχέση με άλλες οι οποίες βρίσκονται, υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από το επίμαχο νομικό καθεστώς σκοπού, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση.

- 53 Έτσι, η εξέταση του αν ένα τέτοιο μέτρο έχει επιλεκτικό χαρακτήρα ταυτίζεται, κατ' ουσίαν, με την εξέταση του αν το μέτρο αυτό εφαρμόζεται στο σύνολο αυτό επιχειρηματιών κατά τρόπο μη συνεπαγόμενο δυσμενείς διακρίσεις (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, σκέψη 53). Επομένως, όπως υπογραμμίζει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 75 των προτάσεών του, η έννοια του επιλεκτικού χαρακτήρα συνδέεται με εκείνη της δυσμενούς διακρίσεως.
- 54 Αφετέρου, όπως τούτο προκύπτει επίσης από την νομολογία αυτή, η εξέταση αυτή του επιλεκτικού χαρακτήρα πρέπει να πραγματοποιείται «στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος». Κατά συνέπεια, προκειμένου να εκτιμηθεί ο επιλεκτικός χαρακτήρας ενός μέτρου, πρέπει να εξετάζεται αν, στο πλαίσιο συγκεκριμένου νομικού συστήματος, το μέτρο αυτό συνιστά πλεονέκτημα για ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων που βρίσκονται, υπό το πρίσμα του σκοπού τον οποίο επιδιώκει το καθεστώς αυτό, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση (αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, Πορτογαλία κατά Επιτροπής, C-88/03, EU:C:2006:511, σκέψη 56, και της 28ης Ιουλίου 2011, Mediaset κατά Επιτροπής, C-403/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:533, σκέψη 36).
- 55 Η εξέταση αυτή συνεπάγεται, επομένως, καταρχήν, ότι πρέπει να καθορίζεται προηγουμένως το πλαίσιο αναφοράς εντός του οποίου εντάσσεται το επίμαχο μέτρο. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 77 και 86 έως 89 των προτάσεών του, η μέθοδος αυτή δεν επιφυλάσσεται μόνο στην εξέταση των φορολογικών μέτρων, δεδομένου ότι το Δικαστήριο απλώς έχει παρατηρήσει ότι ο καθορισμός του πλαισίου αναφοράς έχει αυξημένη σημασία στις περιπτώσεις φορολογικών μέτρων, καθόσον αυτή καθαυτή η ύπαρξη πλεονεκτήματος μπορεί να προσδιοριστεί μόνο σε σχέση με την αποκαλούμενη «κανονική» φορολογία (απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, Πορτογαλία κατά Επιτροπής, C-88/03, EU:C:2006:511, σκέψη 56).
- 56 Όσον αφορά την επικουρικώς προβαλλόμενη επιχειρηματολογία της Επιτροπής, που εκτίθεται στις σκέψεις 36 έως 38 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να υπογραμμιστεί, πρώτον, σχετικά με την αιτίαση ότι δεν ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα του επίμαχου μέτρου, ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τη νομιμότητα της επίδικης αποφάσεως σε συνάρτηση με την αιτιολογία της, κατά την οποία τα επίμαχα πλεονεκτήματα χορηγούνταν μόνο στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούσαν τον αερολιμένα του Lübeck, διαπιστώνοντας ότι η αιτιολογία αυτή αποτελούσε τη μόνη αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως όσον αφορά τον επιλεκτικό χαρακτήρα.
- 57 Κατά τα λοιπά, κρίνοντας σιωπηρώς, στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο κανονισμός του 2006 δεν συνεπάγεται δυσμενείς διακρίσεις και διαπιστώνοντας, στη σκέψη 55 της ίδιας αποφάσεως, ότι δεν αμφισβητείται ότι όλες οι αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν ή ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν τον αερολιμένα του Lübeck μπορούν να υπαχθούν στις τιμολογιακές διατάξεις του ως άνω κανονισμού, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα του κανονισμού αυτού.
- 58 Δεύτερον, αντιθέτως προς όσα διατείνεται η Επιτροπή, μέτρο προς όφελος ενός μόνον τομέα δραστηριοτήτων ή μέρους των επιχειρήσεων του τομέα αυτού δεν είναι κατ' ανάγκην επιλεκτικού χαρακτήρα. Πράγματι, όπως απορρέει από τις παρατηρήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 41 και 47 έως 55 της παρούσας αποφάσεως, αυτό συμβαίνει μόνον αν, στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος, το μέτρο έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις σε σχέση με άλλες που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς ή στον ίδιο τομέα και οι οποίες βρίσκονται, υπό το πρίσμα του σκοπού τον οποίο επιδιώκει το καθεστώς αυτό, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση.

- 59 Ομοίως, το ότι, εν προκειμένω, ο αερολιμένας του Lübeck βρίσκεται σε άμεσο ανταγωνισμό με εκείνον του Αμβούργου ή με άλλους γερμανικούς αερολιμένες και το ότι μόνον οι αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα τα οποία ενδεχομένως παρέχονται με τον κανονισμό του 2006 δεν αρκεί προς απόδειξη του επιλεκτικού χαρακτήρα του κανονισμού αυτού. Για να έχει έναν τέτοιο χαρακτήρα, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι, στο πλαίσιο του νομικού καθεστώτος στο οποίο υπάγονται όλοι αυτοί οι αερολιμένες, ο εν λόγω κανονισμός παρέχει πλεονεκτήματα στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck σε βάρος των εταιριών που χρησιμοποιούν τους άλλους αερολιμένες οι οποίοι βρίσκονται, υπό το πρίσμα του σκοπού του οποίου επιδιώκει το καθεστώς αυτό, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση.
- 60 Τρίτον, όπως τούτο απορρέει από τις παρατηρήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 52 έως 55 της παρούσας αποφάσεως, ο προσδιορισμός του συνόλου των επιχειρήσεων οι οποίες βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση εξαρτάται από τον προηγούμενο καθορισμό του νομικού καθεστώτος υπό το πρίσμα του σκοπού του οποίου πρέπει ενδεχομένως να εξεταστεί η συγκρισιμότητα της πραγματικής και νομικής καταστάσεως των επιχειρήσεων που ευνοούνται από το ως άνω μέτρο και των λοιπών επιχειρήσεων.
- 61 Ωστόσο, συναφώς, στις σκέψεις 32 και 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της εξουσίας του προς ερμηνεία του εθνικού δικαίου, διαπίστωσε, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 16 έως 21 της παρούσας αποφάσεως, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 43α, παράγραφος 1, της LuftVZO, ο διαχειριστής αερολιμένα προσδιορίζει, ασκώντας ίδια αρμοδιότητα, τα αερολιμενικά τέλη που ισχύουν για τον αερολιμένα αυτόν.
- 62 Από την ως άνω διαπίστωση προκύπτει ότι, εν προκειμένω, τα αερολιμενικά τέλη που ισχύουν σε έναν αερολιμένα δεν καθορίζονται με το άρθρο 43α, παράγραφος 1, της LuftVZO ή με άλλη ρύθμιση εφαρμοστέα σε όλους τους αερολιμένες, από την οποία ο κανονισμός του 2006 θα παρεξέκλινε ενδεχομένως υπέρ των αεροπορικών εταιριών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck, αλλά με κανονισμό τον οποίο καταρτίζει προς τον σκοπό αυτόν ο ίδιος ο διαχειριστής του αερολιμένα ασκώντας αρμοδιότητα περιοριζόμενη μόνον στον αερολιμένα αυτόν. Επομένως, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 112 των προτάσεων του, φαίνεται ότι το κρίσιμο πλαίσιο αναφοράς για την εξέταση του αν ο κανονισμός του 2006 είχε ως αποτέλεσμα να ευνοεί ορισμένες αεροπορικές εταιρίες σε σχέση με άλλες οι οποίες βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση ήταν εκείνος του καθεστώτος που ίσχυε μόνο στον αερολιμένα του Lübeck.
- 63 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθορίζοντας με τον τρόπο αυτόν το κρίσιμο εν προκειμένω νομικό καθεστώς και κρίνοντας ότι οι αεροπορικές εταιρίες που εξυπηρετούν τους άλλους γερμανικούς αερολιμένες δεν βρίσκονταν σε κατάσταση συγκρίσιμη προς εκείνη των αεροπορικών εταιριών που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck.
- 64 Επομένως, επισημαίνοντας ότι ο κανονισμός του 2006 εφαρμόζοταν κατά τρόπο μη συνεπαγόμενο διακρίσεις στο σύνολο των αεροπορικών εταιριών που χρησιμοποιούν ή ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν τον αερολιμένα του Lübeck, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, σε σχέση με την αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή εσφαλμένως δέχθηκε ότι ο κανονισμός αυτός έχει επιλεκτικό χαρακτήρα.
- 65 Τέλος, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέλειψε να εξετάσει αν οι εκπτώσεις που προέβλεπε ο κανονισμός του 2006 είχαν επιλεκτικό χαρακτήρα επειδή ευνοούσαν ορισμένες αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck σε βάρος άλλων εταιριών που χρησιμοποιούν τον ίδιο αερολιμένα. Πράγματι, καίτοι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η επίδικη απόφαση περιλαμβάνει περιγραφή των εν λόγω εκπτώσεων και μια προκαταρκτική νομική εκτίμηση, παρά ταύτα η εκτίμηση αυτή αφορά μόνον την ύπαρξη πλεονεκτήματος κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η δε αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως σχετικά με τον επιλεκτικό χαρακτήρα στηρίζεται μόνο στη διαπίστωση ότι τα επίμαχα πλεονεκτήματα ωφελοούσαν

αποκλειστικά τις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck. Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο, εξετάζοντας τον λόγο που προέβαλε ο Δήμος του Lübeck, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ εκ μέρους της Επιτροπής στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς της της προϋποθέσεως περί του επιλεκτικού χαρακτήρα, αποφάνθηκε επί της νομιμότητας της εν λόγω αποφάσεως από πλευράς μόνον των αιτιολογιών που στήριζαν την ως άνω εκτίμηση.

- 66 Επομένως, το επικουρικό επιχειρήμα της Επιτροπής είναι αβάσιμο.
- 67 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, που στηρίζεται σε ελλιπή αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 68 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εμφανίζει κενά στην αιτιολογία της ως προς τρία σημεία. Καταρχάς, η απόφαση αυτή δεν περιλαμβάνει καμία διαπίστωση σχετικά με τον επιδιωκόμενο με το επίμαχο μέτρο σκοπό, ενώ βάσει του σκοπού αυτού ακριβώς πρέπει να προσδιοριστούν οι επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Περαιτέρω, η εν λόγω απόφαση δεν περιέχει καμία αιτιολογία σχετικά με τις εκπτώσεις που προέβλεπε ο κανονισμός του 2006. Τέλος, δεν εκθέτει τους λόγους για τους οποίους ο επίμαχος κανονισμός δεν έχει τόσο προφανή επιλεκτικό χαρακτήρα ώστε η Επιτροπή να μη δικαιούται να κινήσει επίσημη διαδικασία εξετάσεως.
- 69 Η Επιτροπή φρονεί, δεύτερον, ότι η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου είναι αντιφατική, διότι εφαρμόζει, στις σκέψεις 51 και 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη νομολογία περί του επιλεκτικού χαρακτήρα φορολογικών μέτρων και, στη συνέχεια, δέχεται, στη σκέψη 57 της αποφάσεως αυτής, ότι η νομολογία αυτή δεν είναι κρίσιμη.
- 70 Ο Δήμος του Lübeck, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο της Ισπανίας ζητούν την απόρριψη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 71 Προκύπτει, πρώτον, ότι, από πλευράς έναντι της αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως και της αναπτυχθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου επιχειρηματολογίας της Επιτροπής, κατά τις οποίες ο κανονισμός του 2006 ήταν επιλεκτικού χαρακτήρα διότι εφαρμοζόταν μόνο στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε ευρέως τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι μόνη η ως άνω περίπτωση δεν δικαιολογούσε μια τέτοια εκτίμηση. Όσον αφορά, ειδικότερα, τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων οι οποίες βρίσκονταν σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση, διευκρίνισε, στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους οι αεροπορικές εταιρίες που εξυπηρετούσαν τους άλλους αερολιμένες δεν βρίσκονται, στο πλαίσιο του επίμαχου νομικού καθεστώτος, σε κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των εταιριών που χρησιμοποιούσαν τον αερολιμένα του Lübeck.
- 72 Δεύτερον, με βάση το σκεπτικό που εκτίθεται στη σκέψη 65 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν ήταν υποχρεωμένο να αποφανθεί επί των εκπτώσεων τις οποίες προέβλεπε ο κανονισμός του 2006.

- 73 Τρίτον, εναπέκειτο στο Γενικό Δικαστήριο όχι να εκτιμήσει αν ο κανονισμός αυτός προδήλως είχε ή δεν είχε επιλεκτικό χαρακτήρα, αλλά, όπως τούτο θα εξεταστεί στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου, αν η επίδικη απόφαση έπασχε από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.
- 74 Τέλος, το επιχείρημα της Επιτροπής περί αντιφατικών αιτιολογιών είναι αστήρικτο.
- 75 Κατά συνέπεια, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, που στηρίζεται σε υπέρβαση των ορίων του δικαστικού ελέγχου αποφάσεως περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας εξετάσεως στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 76 Με τον πέμπτο λόγο η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το ότι μια απόφαση περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας εξετάσεως υπόκειται σε περιορισμένο δικαστικό έλεγχο, ιδίως όσον αφορά την αιτιολογία της. Εκθέτει ότι απλώς από την προκαταρκτική εξέταση των πραγματικών περιστατικών δεν κατέστη δυνατό να διαλυθούν οι αμφιβολίες περί του επιλεκτικού ή μη χαρακτήρα του κανονισμού του 2006. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όμως, δεν περιλαμβάνει καμία εξήγηση όσον αφορά τους λόγους για τους οποίους ο κανονισμός αυτός στερείται τόσο προδήλως επιλεκτικού χαρακτήρα ώστε η Επιτροπή να μη μπορεί να κινήσει επίσημη διαδικασία εξετάσεως.
- 77 Ο Δήμος του Lübeck, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο της Ισπανίας ζητούν την απόρριψη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 78 Όπως υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο έλεγχος νομιμότητας αποφάσεως περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας εξετάσεως τον οποίο ασκεί ο δικαστής της Ένωσης, όταν ο προσφεύγων αμφισβητεί την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του επίμαχου μέτρου ως μέτρου «κρατικής ενισχύσεως», περιορίζεται στον έλεγχο τού αν η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 21ης Ιουλίου 2011, Alcoa Trasformazioni κατά Επιτροπής, C-194/09 P, EU:C:2011:497, σκέψη 61).
- 79 Από τις παρατηρήσεις όμως που εκτίθενται στις σκέψεις 47 έως 55 της παρούσας αποφάσεως απορρέει ότι είναι προδήλως εσφαλμένη η εκτίμηση της Επιτροπής κατά την οποία τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τον κανονισμό του 2006 ήταν επιλεκτικού χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ απλώς και μόνον επειδή χορηγούνταν αποκλειστικά στις αεροπορικές εταιρίες που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα του Lübeck και βάσει της οποίας η ίδια αποφάσισε να κινήσει επίσημη διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά τον κανονισμό αυτόν.
- 80 Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, υπό το πρίσμα της ως άνω αιτιολογίας, η επίδικη απόφαση έπασχε από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως και ακύρωσε την απόφαση αυτή καθόσον αφορά τον κανονισμό του 2006.
- 81 Κατά συνέπεια, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.
- 82 Επειδή κανένας από τους λόγους που προέβαλε η αναιρεσείουσα προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 83 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε και ο Δήμος του Lübeck ζήτησε την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, αυτή πρέπει καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.
- 84 Κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο της Ισπανίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, και τα έξοδα του Hansestadt Lübeck.**
- 3) Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο της Ισπανίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

(υπογραφές)